

256

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA

z dnia 30 lipca 1960 r.

w sprawie wykonania ustawy z dnia 22 maja 1958 r. o gospodarowaniu terenami torfowymi.

Na podstawie art. 2 ust. 3, art. 3 ust. 3 i 4 i art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 1958 r. o gospodarowaniu terenami torfowymi (Dz. U. Nr 31, poz. 137) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przepisy rozporządzenia dotyczą osób fizycznych i prawnych, w tym również jednostek gospodarki społecznej ubiegających się o zezwolenie na eksploatację złóż torfowych.

2. Zezwolenia nie wymaga wydobywanie torfu z własnych gruntów na potrzeby własnego gospodarstwa rolnego lub domowego.

3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa:

- 1) o organach administracji rolnej prezydiów powiatowych rad narodowych — rozumie się przez to również organy administracji rolnej prezydiów rad narodowych miast stanowiących powiaty miejskie,
- 2) o organach administracji rolnej prezydiów wojewódzkich rad narodowych — rozumie się przez to również organy administracji rolnej prezydiów rad narodowych miast wyłączonych z województw.

§ 2. 1. Osoby ubiegające się o zezwolenie na eksploatację złóż torfowych (§ 1 ust. 1) zobowiązane są złożyć wniosek do organu administracji rolnej prezydium powiatowej rady narodowej, a jeżeli obszar zamierzonej eksploatacji torfu przekracza 20 ha lub jeżeli złoża torfowe bez względu na jego obszar położone jest na terenach leśnych — do organu administracji rolnej prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

2. We wniosku o udzielenie zezwolenia na eksploatację złoża torfowego lub jego części należy podać:

- 1) imię i nazwisko (nazwę osoby prawnej) oraz miejsce zamieszkania (siedzibę) wnioskodawcy,
- 2) lokalizację oraz nazwę torfowiska lub tej jego części (wycinka), na której ma być prowadzona eksploatacja,
- 3) zasoby złoża, wysokość rocznego wydobycia, czas trwania zamierzonej eksploatacji złoża lub jego wycinka, jeżeli eksploatacją ma być objęta tylko część złoża.

3. Jeżeli przepisy z zakresu robót inwestycyjnych nie wymagają dodatkowych elementów dokumentacji, do wniosku o udzielenie zezwolenia na eksploatację złoża lub jego wycinka należy załączyć szczegółową dokumentację torfowiskową oraz projekt eksploatacji złoża albo tej jego części, która przeznaczona jest do eksploatacji.

4. Jeżeli obszar przeznaczony do eksploatacji nie przekracza 20 ha, do wniosku można załączyć uproszczoną dokumentację torfowiskową zamiast dokumentacji szczegółowej.

§ 3. 1. Szczegółowa dokumentacja torfowiskowa powinna zawierać:

- 1) w części opisowej:
  - a) wstęp obejmujący w szczególności lokalizację złoża, jego powierzchnię, a jeżeli eksploatacją objęta ma być część torfowiska, również powierzchnię wycinka przeznaczanego do eksploatacji oraz ilość i rodzaj wykonanych prac badawczych,
  - b) ogólną charakterystykę terenu występowania złoża wraz z opisem florystycznym powierzchni złoża,
  - c) geologiczną charakterystykę złoża, jakość torfu i jego zasoby,
  - d) możliwości wydobycia torfu,
  - e) stosunki wodne złoża,
  - f) wnioski końcowe,
  - g) zestawienia tabelaryczne;

2) w części graficznej:

- a) szkic sytuacyjny rejonu złoża z naniesieniem granic zlewni i złoża w skali 1:100.000,
- b) mapę sytuacyjno-wysokościową złoża w skali 1:2.000 lub 1:5.000,
- c) plan stratygraficzny złoża,
- d) mapę sytuacyjno-wysokościową cieków i odbieralników,
- e) szkic florystyczny,
- f) plan technologiczny wydobycia torfu ze złoża,
- g) przekroje (profile) podłużne i poprzeczne cieków i odbieralników,
- h) profile poprzeczne złoża,
- i) profile gruntów mineralnych.

2. Uproszczona dokumentacja torfowiska powinna zawierać:

- 1) w części opisowej:
    - dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1,
  - 2) w części graficznej:
    - a) szkic sytuacyjny rejonu złoża z oznaczeniem granic wycinka złoża przewidzianego do eksploatacji w skali 1:100.000,
    - b) szkic sytuacyjny i techniczny złoża (wycinka) przewidzianego do eksploatacji w skali 1:2.000 z naniesieniem profili poprzecznych złoża,
    - c) profile stratygraficzne złoża (jeden profil stratygraficzny powinien przypadać na każde 4—5 ha powierzchni torfowiska przewidzianej do eksploatacji).
3. Projekt eksploatacji złoża powinien zawierać następujące elementy:

- 1) w części opisowej:
  - a) analizę dokumentacji torfowiska,
  - b) określenie i omówienie zasady odwodnienia złoża oraz wpływ eksploatacji złoża torfowego na warunki wodne w przyległych użytkach rolnych i leśnych,
  - c) uzasadnienie metody i sposobu eksploatacji oraz określenie gospodarki wyrobiskami,
  - d) uzasadnienie głębokości eksploatacji,
  - e) wskazanie rodzaju i wielkości produkcji,
  - f) omówienie sposobu i kierunku zagospodarowania potorfia;
- 2) w części graficznej:
  - a) szkic sytuacyjny wycinka złoża przeznaczanego do eksploatacji w skali 1:2.000 lub 1:5.000,
  - b) przekroje podłużne i poprzeczne rowów.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy sporządzenie dokumentacji torfowiskowej określonej w ust. 1 i 2 miałyby nastęrczać znaczne trudności lub powodować znaczne koszty, ubiegający się o zezwolenie na eksploatację złoża torfowego może do wniosku o zezwolenie załączyć dane wymienione w ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a) oraz podać zamierzony sposób i metodę eksploatacji, głębokość wydobycia torfu, sposób zagospodarowania potorfia, czas trwania eksploatacji, wysokość rocznego wydobycia torfu oraz przeznaczenie wydobytego torfu. Ponadto należy załączyć szkic sytuacyjny w skali 1:5.000 lub 1:2.000 złoża (wycinka) przeznaczanego do eksploatacji z oznaczeniem na szkicu istniejących i projektowanych rowów melioracyjnych oraz wyrobisk. Na podstawie tej dokumentacji organ administracji rolnej prezydium rady

narodowej właściwy do wydania zezwolenia na eksploatację złóż torfowych może wydać wstępną decyzję co do słuszności prowadzenia zamierzonej eksploatacji.

5. Sposób sporządzania dokumentacji torfowiskowej oraz projektu eksploatacji torfowiska określi osobna instrukcja.

§ 4. 1. Na każde złożo torfowe organy administracji rolnej prezydentów wojewódzkich rad narodowych sporządzają z urzędu wstępną dokumentację torfowiskową w ramach planów gospodarczych.

2. Wstępna dokumentacja torfowiskowa powinna zawierać:

- 1) w części opisowej:
  - a) charakterystykę torfowiska ze wskazaniem jego lokalizacji, stosunków własnościowych i ekonomiczno-gospodarczych oraz opisem szaty roślinnej i warunków wodnych w nawiązaniu do terenów otaczających złożo, opisem istniejących urządzeń melioracyjnych i sposobu użytkowania powierzchni torfowiska,
  - b) ilość i rodzaj wykonanych prac badawczych,
  - c) stratygrafię złoża, jakość torfu i jego zasoby,
  - d) kierunek wykorzystania torfowiska (rolniczy, przemysłowy, na cele opałowe, lecznicze itp.);
- 2) w części graficznej:
  - a) szkic sytuacyjno-florystyczny w skali 1:25.000 lub 1:10.000,
  - b) profile stratygraficzne złoża; ilość profili w zależności od powierzchni torfowiska powinna wynosić przy powierzchni do 100 ha: 1—2 profile, przy powierzchni od 100 do 1000 ha — 2—4 profile, przy powierzchni torfowiska powyżej 1000 ha — 4 profile plus jeden na każde 400 ha powyżej tysiąca.

§ 5. Jeżeli na określone złożo nie została jeszcze sporządzona wstępna dokumentacja torfowiska, ubiegający się o zezwolenie na eksploatację tego złoża lub jego wycinka powinien do wniosku — niezależnie od danych wskazanych w § 2 ust. 2 i 3 — podać następujące dane:

- 1) w części opisowej:
  - a) stosunki własnościowe terenu torfowego i sposób użytkowania powierzchni złoża,
  - b) opis istniejących urządzeń melioracyjnych,
  - c) powierzchnię i głębokość torfowiska;
- 2) w części graficznej:

szkic sytuacyjny całego złoża w skali 1:50.000 lub 1:25.000 z oznaczeniem istniejących urządzeń i rowów melioracyjnych, istniejących już wyrobisk i miejsca zamierzonej eksploatacji.

§ 6. 1. Zezwolenia na eksploatację torfu na terenach leśnych wydają organy administracji rolnej prezydentów wojewódzkich rad narodowych po porozumieniu się z właściwymi terenowo okręgowymi zarządami lasów państwowych.

2. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1, mogą być udzielone po uzyskaniu zgody na zmianę uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania, stosownie do obowiązujących przepisów.

§ 7. Zezwolenie na eksploatację złoża torfowego, które wymaga odwodnienia polegającego na odprowadzeniu wód, może być udzielone pod warunkiem uzyskania pozwolenia wodno-prawnego, stosownie do przepisów ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U z 1928 r. Nr 62, poz. 574). To samo odnosi się do przypadków, gdy teren poeksploatacyjny ma być wykorzystany jako zbiornik wodny.

§ 8. 1. W zezwoleniu na eksploatację należy określić osobę upoważnioną do eksploatacji, miejsce, sposób i czas prowadzenia eksploatacji, głębokość wydobycia torfu, wysokość warstwy ochronnej, którą należy pozostawić na dnie wykopu, sposób zagospodarowania potorfia i inne warunki eksploatacji w miarę potrzeby i w zależności od charakterystyki danego złoża.

2. Zezwolenie powinno być wydane na okres niezbędny dla racjonalnego wydobycia zasobów torfu ze złoża i zagospodarowania potorfia.

3. Głębokość wydobycia torfu powinna być tak określona, aby pozostała na dnie wykopu warstwa ochronna torfu umożliwiła prawidłowe zagospodarowanie potorfia; w każdym razie grubość warstwy ochronnej torfu, którą należy pozostawić na dnie wykopu, nie może być mniejsza niż 0,5 m. Nie zachodzi potrzeba pozostawiania warstwy ochronnej tylko w tym przypadku, gdy teren poeksploatacyjny ma być wykorzystany jako zbiornik wodny.

4. Zagospodarowanie potorfia polega na przywróceniu gruntem charakteru użytków rolnych lub leśnych przez wykonanie niezbędnych melioracji oraz zabiegów agrotechnicznych. Kierunek zagospodarowania powinien być uzależniony od warunków przyrodniczych i technicznych potorfia oraz potrzeb gospodarczych danego rejonu.

§ 9. Do zagospodarowania potorfia, powstałego na skutek eksploatacji torfu, prowadzonej przez właścicieli gruntów na potrzeby ich własnego gospodarstwa rolnego lub domowego ma odpowiednie zastosowanie przepis § 8 ust. 4.

§ 10. Przy opracowywaniu projektów technicznych melioracji i zagospodarowania rolniczego torfowisk organy administracji rolnej prezydentów powiatowych rad narodowych obowiązane są uwzględnić bieżące i przyszłe potrzeby eksploatacji terenów torfowych na cele lecznicze (borowina) i przemysłowe (ściółka, przeróbka chemiczna, opał itp.).

§ 11. 1. Poza przypadkami określonymi w art. 4 ust. 1 ustawy zakazuje się wydobywania torfu na cele opałowe:

- 1) na obszarze województw: krakowskiego, kieleckiego, koszalińskiego, łódzkiego, rzeszowskiego, opolskiego i szczecińskiego — z torfowisk o zaleganiu torfu poniżej 1,0 m w stanie nie odwodnionym i 0,8 m w stanie odwodnionym;
- 2) na obszarze pozostałych województw — z torfowisk o zaleganiu torfu poniżej 1,3 m w stanie nie odwodnionym i 1,0 m w stanie odwodnionym;
- 3) na obszarze całego kraju — z torfowisk, których masa torfowa zawiera powyżej 20% części popielnych w przeliczeniu na absolutnie suchą masę.

2. Jeżeli eksploatacja torfu rozpoczęta została przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a torfowisko nie odpowiada warunkom określonym w ust. 1, organy administracji rolnej prezydentów rad narodowych właściwe do wydawania zezwoleń na eksploatację mogą zezwolić na dalszą eksploatację w przypadkach, gdy:

- 1) złożo wyeksploatowane jest na powierzchni powyżej 30%,
- 2) zaleganie torfu w stanie nie odwodnionym wynosi przynajmniej 0,7 m,
- 3) torf w przeliczeniu na absolutnie suchą masę nie zawiera więcej niż 25% części popielnych.

§ 12. Osoby prowadzące eksploatację złóż torfowych w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia obowiązane są w terminie do dnia 30 kwietnia 1961 r. uzupełnić dokumentację wymaganą dla uzyskania zezwolenia stosownie do przepisów § 2 ust. 3.

§ 13. W razie stwierdzenia, że eksploatacja prowadzona jest w sposób sprzeczny z przepisami ustawy, projektem eksploatacji złoża lub z warunkami określonymi w zezwoleniu — organ administracji rolnej prezydium rady narodowej właściwej do wydania zezwolenia może cofnąć zezwolenie na eksploatację, zobowiązując równocześnie eksploatującego do naprawienia szkód spowodowanych niewłaściwą eksploatacją.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa: w z. J. Okuniewski